

جلسه مفید با انریکه مورا

معاون سیاسی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با انریکه مورا، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و همچنین نماینده ویژه اتحادیه اروپا برای منطقه غرب آسیا دیدار و رایزنی کرد. به گزارش ایسنا، علی باقری در این زمینه در صفحه اجتماعی ایکس نوشت: جلسه مفیدی با انریکه مورا و سون کویمانس (نماینده ویژه اتحادیه برای خاورمیانه) داشتم. من بر فوریت توقف نسل کشی و ضرورت نجات انسان‌های بی گناه در غزه تأکید نمودم. چنین رایزنی‌هایی برای پرداختن به موضوعات مورد علاقه دو طرف از جمله در مورد مذاکرات رفع تحریم ادامه خواهد یافت.

شورای حکام آژانس علیه ایران قطعنامه صادر نکرد

جلسات مربوط به ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، به‌رغم فضاسازی‌ها و واردکنشی سیاسی کشورهای غربی، بدون صدور قطعنامه علیه برنامه هسته‌ای کشورمان پایان یافت. لورا هولگیت، سفیر ایالات متحده، درباره برنامه هسته‌ای کشورمان مدعی شد که پیشرفت‌های صنعت اتمی ایران هیچ هدف صلح‌آمیز معتبری را دنبال نمی‌کند. او از ایران خواست که بخشی از ذخائر اورانیوم خود را رقیق و تولید اورانیوم با خلوص ۶۰ درصد را به‌طور کامل متوقف کند. وی سپس در جلسه مربوط به اجرای موافقتنامه پادمان در ایران، خواستار تعامل معنادار تهران با آژانس شد تا مسائل باقی‌مانده پادمانی حل و فصل شود. سه کشور اروپایی انگلیس، فرانسه و آلمان از ایران خواستند برای تنش‌زدایی درباره برنامه هسته‌ای خود، گام‌های عملی بردارند. ترونیکی اروپایی خواستار بازگشت ایران به اجرای کامل تعهدات توافقات سال ۹۴، اجرای پروتکل الحاقی و توافق اسفند سال گذشته موسوم به بیانیه ۴ مارس درباره حل و فصل مسائل پادمانی شدند. آن‌ها ادعا کردند: «ایران اکنون باید گام‌های جدی و معناداری بردارد که نشان‌دهنده تمایل واقعی این کشور برای تنش‌زدایی و بازسازی اعتماد ضروری بین ایران و جامعه بین‌المللی است.»

هشدار مجدد ایران به اسرائیل

امیرسعید اتریونی، سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل در پی تهدیدات رژیم صهیونیستی به رئیس شورای امنیت و دبیرکل این سازمان نامه نوشت. در این نامه آمده است: «مکاتبه حاضر در پاسخ به نامه وزیر امور خارجه رژیم اسرائیل به رئیس شورای امنیت تهیه شده است. وزیر امور خارجه رژیم اسرائیل در نامه خود به دروغ، مبادرت به انتشار اطلاعات نادرست و ایراد ادعاهای بی اساس علیه جمهوری اسلامی ایران کرده است.» اتریونی در این نامه تصریح کرده است: «جمهوری اسلامی ایران ضمن هشدار شدید نسبت به هرگونه ماجراجویی نظامی یا فعالیت‌های مخرب رژیم اسرائیل در منطقه، حق مشروع و ذاتی خود را براساس قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل متحد برای اتخاذ تمامی اقدامات لازم جهت پاسخگویی به هرگونه تهدید یا اقدام از سوی رژیم اسرائیل علیه امنیت و منافع ملی ایران محفوظ می‌دارد.» وی افزوده است: «جمهوری اسلامی ایران همچنین بر حق ذاتی جمهوری عربی سوریه و لبنان ذیل قوانین بین‌المللی برای اتخاذ اقدامات لازم در مواجهه با هرگونه تهدید، حمله و یا اقدامات تجاوزکارانه رژیم اسرائیل علیه حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی این کشورها تأکید می‌کند.»

خواستار خروج نیروهای متفقین از خاک خود و ترک اشغال ایران شد. استالین با دستاویز قراردادن عدم تسلیم ژاپن و ادامه جنگ در آسیا و همچنین بهانه‌های دیگر سعی داشت اشغال ایران را ادامه دهد و ایران را به اعطای خودمختاری به دولت‌های دست‌نشانده در تبریز و مهاباد وادار کند اما ایران در دوران حکیمی و صدر و احمد قوام با ایستادگی و جدیت این پرونده را پیگیری و به نتیجه رساند. ایران در دوران وزارت امور خارجه سسپهدی با امضای منشور ملل متحد در کنفرانس سان‌فرانسیسکو یکی از ۵۱ کشور پایه‌گذار سازمان ملل شد. حضور ایران در میان مؤسسين سازمان ملل این شانس را به ایران داد که بتواند با شکایت از شوروی به شورای امنیت سازمان ملل این ابرقدرت را به خروج نیروهایش از ایران وادار کند. در بهمن ۱۳۲۴ سسپهدی در کابینه احمد قوام به سمت وزیر دادگستری تعیین و در مرداد ۱۳۲۵ با ترمیم کابینه، وزیر مشاور شد. در خرداد ۱۳۲۶ در کابینه احمد قوام، برای بار سوم به وزارت امور خارجه تعیین شد. انوشیروان سسپهدی هنگامی که ابراهیم حکیمی به وزارت دربار تعیین شد، ریاست تشریفات سلطنتی را بر عهده گرفت و تا سال ۱۳۲۸ دارای همان سمت بود. در همان سال، مجلس سنا تشکیل شد و شاه او را به سناتوری انتصابی تهران برگزید که تا مهر ۱۳۳۱ در آن سمت بود. در سال ۱۳۳۲ با سمت سفیرکبیر ایران در مصر، عازم قاهره شد و پنج سال در آن سمت بود. حضور او در قاهره پس از کودتای ۲۸ مرداد و نخست‌وزیری فضل‌الله زاهدی بود و با سقوط نظام سلطنتی مصر و کودتای افسران ارتش مصر و ریاست جمهوری محمد نجیب و سپس جمال عبدالناصر هم‌زمان شد. در سال ۱۳۴۱ به سمت سفیرکبیر ایران در دربار پاپ تعیین و سرانجام در سال ۱۳۴۵ با شصت سال سابقه خدمت بازنشسته شد و در سال ۱۳۶۰ در تهران درگذشت.

فرهاد سسپهدی پسر او نیز که در دوران ماموریت پدرش در سوئیس به دنیا آمده بود، در دوره پهلوی دوم یکی از دیپلمات‌های وزارت امور خارجه بود و برادرزاده‌هایش منوچهر و پرویز به ترتیب سفیر ایران در بحرین، یونان و دانمارک شدند. انوشیروان سسپهدی همچنین شوهرخاله فریدون و امیرعباس هویدا بود. فرهاد سسپهدی تحصیلات خود را در دانشگاه پاریس، جرج تاون گذراند و سپس به استخدام وزارت امور خارجه درآمد و در سفارت‌های ایران در سوئیس، ایالات متحده آمریکا، بریتانیا، فرانسه و مقر سازمان ملل متحد خدمت نمود و سه سال پایانی حکومت او سپس در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک به‌عنوان مشاور امور مطبوعاتی مشغول به کار شد و بین سال‌های ۲۰۰۳-۱۹۸۵ به‌عنوان خبرنگار دیپلماتیک ایمپرس در پاریس فعالیت نمود و در سال ۲۰۱۴ در آرژانتین درگذشت.

انوشیروان سسپهدی سال ۱۳۲۵ در کابینه احمد قوام برای بار سوم به وزارت امور خارجه برگزیده شد.

بازگشت. در هشتم مرداد ۱۳۱۲ محمدعلی فروغی، وزیر امور خارجه او را به جای حسنعلی غفاری به‌عنوان معاون خود به مجلس شورای ملی معرفی کرد. کمتر از پنج ماه معاون بود تا در سال ۱۳۱۵ سفیرکبیر ایران در اتحاد جماهیر شوروی شد و دو سال در آن کشور به سر برد. در دوران پهلوی اول روابط ایران و فرانسه به دلیل مخالفت پاپی فرانسه با رضاشاه قطع شد. به‌خصوص روزنامه‌های فرانسوی لحن انتقادی شدیدی نسبت به ایران داشتند. این قطعی دوسال‌ونیم به طول انجامید تا اینکه سرانجام دولت فرانسه هیئت فوق‌العاده‌ای را به ریاست ژنرال «ماکسیم وگان» فرمانده کل قوای فرانسه در خاورمیانه، راهی تهران کرد. دولت ایران در سال ۱۳۱۸ انوشیروان سسپهدی را به سمت وزیر مختار به پاریس فرستاد و روابط دو کشور عادی و دوستانه شد. پس از تهاجم آلمان به فرانسه در ژوئن ۱۹۴۰، انوشیروان سسپهدی، سفیر ایران، به ویشی در منطقه اشغال‌شده رفت تا در آنجا سفارت ایران را از نو سازماندهی کند. سسپهدی در سال ۱۳۱۹ به سمت سفیرکبیری ایران در ترکیه تعیین شد و این سمت را تا سال ۱۳۲۳ دارا بود.

سسپهدی در سال ۱۳۰۸ به سمت وزیر مختار ایران در برن منصوب و نمایندگی ایران در جامعه ملل را عهده‌دار شد و نزدیک به چهار سال در آن سمت مستقر بود. دوران حضور انوشیروان سسپهدی در سوئیس با دوران تحصیل ولیعهد محمدرضا پهلوی در سوئیس هم‌زمان بود و سفیر باید با دقت امور مربوط به ولیعهد را نیز اداره و مدیریت می‌کرد

وزیر امور خارجه در دوران بحران

سسپهدی پس از بازگشت به تهران از سال ۱۳۲۴ در کابینه‌های زودگذر ابراهیم حکیمی و محسن صدر، به سمت وزیر امور خارجه معرفی شد. ایران در این زمان شرایط سختی را از سر می‌گذراند و در حالی که در اشغال متفقین بود باید برای بازبانی استقلال و خروج نیروهای اشغالگر تلاش می‌کرد. اعلام پایان جنگ جهانی دوم در اروپا توسط ترومن، رئیس‌جمهور آمریکا، در زمان صدارت حکیمی و وزارت امور خارجه سسپهدی روی داد و ایران با استناد به پیمان سه‌جانبه ایران و بریتانیا و شوروی و توافق سران متفقین در کنفرانس تهران

در این موقع که صحبت به اینجا رسیده بود اضافه کردم آتاترک حاضر است یک کورپس [قشون] همراه اعلیحضرت بکند که در رکاب اعلیحضرت به تهران بیایند و مخالفان سلطنت را دور بکنند و پس از آنکه وضع به حال عادی برگشت آن وقت اعلیحضرت قشونی را که در رکاب آمده‌اند، مرخص فرمایند. دیدم اینجا چهره احمدشاه تغییر کرد، گفت من ترکی شما را نمی‌فهمم، در صورتی که تا به حال تمام صحبت ما با ترکی به خوبی پیش می‌رفت مجبور شدم مطلب بالا را فوراً به فرانسه تکرار کنم. احمدشاه متغیر شد، گفت «به آتاترک بگویند هیچ وقت پادشاه ایران با قشون اجنبی به کشور خودش نخواهد رفت.» فوراً گفت‌وگو را خاتمه دادم و از اتاق بیرون رفت. رشدی اینجا اضافه کرد: «پس از این جواب و رد سخت احمدشاه بود که آتاترک اعلامیه مشهور خود را بر له رضا خان داد.»

شما سلام می‌رسانند و خیلی آرزو دارد که هرچه زودتر اعلیحضرت به ایران مراجعت فرمایند چون تصور می‌کند اقامت فوق‌العاده اعلیحضرت در فرنگستان و اوضاعی که امروز در آنجا پیش آمده، ممکن است باعث زحمت زیاد بشود. احمدشاه جواب داد خودم خیال دارم به همین زودی مراجعت کنم. گفتم آتاترک مایل است اعلیحضرت از راه آنکارا به ایران مراجعت فرمایند؛ گفت بسیار خوب.

یک دولت مستقل انجام می‌دهد نه به صورت نوعی سرزمین مستعمره...». بر همین اساس در سال ۱۳۱۲ انوشیروان سسپهدی، نماینده‌ی ایران در ژنو، مأموریت یافت تا مذاکراتی با مأموران انگلیسی انجام دهد؛ بدین مضمون که «در خصوص خلیج‌فارس و خلیج عمان، نظر دولت ایران بر این است که سعی شود انگلیسی‌ها متقاعد شوند با خروج آنها از منطقه‌ی مخصوص به عقد قرارداد بین دو دولت موافقت کنند و اگر شناسایی سایر دولت‌ها را لازم بدانند، می‌توان به سایر دولت‌ها اعلام کرد و عدم اعتراض آنها، به منزله‌ی شناسایی خواهد بود و در خصوص خلیج‌فارس و دریای عمان، گذاشتن این دو منطقه جزو منطقه‌ی مخصوص، برخلاف اصلی دریای سرزمینی است و جواب ایران منفی است.» در پی این مأموریت، سسپهدی در چهارم اردیبهشت ۱۳۱۲ در لندن با سرجان سایمون ملاقات کرد و ضمن پاره‌ای مذاکرات اظهار داشت که «...دولت ایران امیدوار است دولت انگلیس از تعقیب سیاست ۱۹۲۵ خود در مورد آب‌های خلیج‌فارس خودداری کند.» وی همچنین تأکید کرد: «در طرح قرارداد مابین ایران و انگلیس، نفتیش و نظارت کشتی‌هایی که پرچم ایران را دارا می‌باشند و در آب‌های خلیج‌فارس و دریای عمان سیر می‌کنند و مظنون به حمل و نقل غیرقانونی اسلحه می‌باشند، بر عهده‌ی بحریه‌ی ایران خواهد بود؛ ولی کشتی‌هایی که بی‌رقی غیر از بی‌رقی ایران داشته باشند، نظارت و نفتیش آنها بر عهده‌ی انگلیس خواهد بود.» وزارت خارجه‌ی انگلیس، در پاسخ طی نامه‌ای خطاب به حسین علاء، مخالفت خود را با طرح سسپهدی اعلام نمود و مذاکرات شکست خورد. هرچند به‌زودی با خروج آلمان و ژاپن از جامعه ملل و شکست این سازمان طلیعه جنگ جهانی دوم به اهتزاز درآمد. در زمان همین مأموریت بود که با ابراهیم حکیمی که در این موقع در اروپا به سر می‌برد، ارتباطی تنگاتنگ برقرار کرد و از او در فعالیت‌های مربوط به جامعه ملل نیز کمک گرفت، تا اینکه در کابینه‌ی او در سال ۱۳۲۴ به‌عنوان وزیر امور خارجه منصوب شد. سسپهدی در دوران ماموریت‌اش در سوئیس پیگیر امور محمدعلی جمال‌زاده، نویسنده مشهور ایرانی نیز بود و در خاطرات خود می‌نویسد که جمال‌زاده با وجود پیگیری او به دلیل افسردگی و یأس مایل به بازگشت به ایران نیست. سسپهدی پس از اتمام مأموریت، به تهران

کابینه احمد قوام در حضور احمدشاه قاجار

ایران در پاریس حضور داشتند و مذاکرات ما شروع شد. تمام مذاکرات به زبان ترکی بود چون هر شش نفر مثل یک نفر ترک، ترکی صحبت می‌کردند. گفتم آتاترک به